



Współinteligencja

(Colmeia)

reżyseria

Brazylia, 2018

Karina De Simone

19 min.

Sophia, Lucas i Pedro biorą udział w konkursie robotyki. Zostało bardzo niewiele czasu, a ich maszyna wciąż wymaga wielu ulepszeń. Czy trójka młodych inżynierów zdąży się pogodzić i dogadać, zanim zaprezentują swój projekt?



11+

Robotyka

Projekt, którym zajmują się bohaterowie filmu, należy do świata robotyki. To dziedzina naukowa, która łączy w sobie inżynierię mechaniczną, elektrotechnikę, automatykę i informatykę, co pozwala konstruować roboty i nimi sterować. Ponieważ jest to dziedzina historycznie i stereotypowo męska, film porusza kwestie zachęcenia dziewczynek do rozwijania swoich talentów w naukach ścisłych. Ruch ten na świecie znany jest ogólnie jako „girls in STEM”, czyli dziewczyny w naukach przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyce (STEM to skrót oznaczający Science, Technology, Engineering, Mathematic).

Karina De Simone, reżyserka o filmie

Historia Prawdziwa

Inspiracją dla głównej bohaterki, Sophii, była Ana Carolina Queiroz – pierwsza dziewczyna w naszej szkole, która dołączyła do zespołu pasjonatów robotyki! Była znana z kreatywności, inteligencji i pilności, ale jako dziewczyna napotykała na wiele trudności. Gdy już udało jej się przebić, została mentorką dla wielu kolejnych uczennic w dziedzinie robotyki i nauk ścisłych. To dzięki niej w zespole pasjonatów robotyki jest obecnie tyle samo chłopców i dziewcząt. Poza tym Ana zrobiła niesamowitą karierę badawczą po zakończeniu szkoły. Reprezentowała Brazylię na międzynarodowych konferencjach naukowych, prezentując wyniki swoich projektów. Jest wzorem dla młodych ludzi, którzy pasjonują się naukami ścisłymi.



PROPOZYCJE NA ZAJĘCIA FILMOWE

Po projekcji

Omówienie świata przedstawionego

Poproszenie uczestników zajęć o streszczenie filmu z uwzględnieniem wszystkich ważnych elementów świata przedstawionego pozwala na uporządkowanie swoich wrażeń po filmie i zwiększa szansę, że wszyscy w grupie zrozumieli warstwę fabularną. Jest to konieczny punkt wyjścia do analizy filmowej, interpretacji i indywidualnych przemyśleń.

- ★ Poproś ochotników o streszczenie filmu oraz o wymienienie i krótki opis bohaterów.
- ★ Upewnij się, że zrozumieli zarówno kontekst (zbliżający się szkolny konkurs projektów z dziedziny robotyki) jak i relacje w grupie głównych bohaterów.
- ★ Zapytaj, jakie według uczestników są najważniejsze motywy w filmie: tematy lub sceny, które najbardziej ich poruszyły lub co według nich chcieli pokazać czy zakomunikować twórcy tego krótkiego metrażu. Wszystkie propozycje powinny zostać zaakceptowane, mogą też zostać spisane.

Po projekcji

Wykluczenie

Ten oparty na prawdziwych wydarzeniach film jest bez wątplenia historią Sophii, jej uporu i jej genialnego pomysłu. Nie ukazuje jej jednak wyłącznie w pozytywnym świetle. Błąd, który popełnia, zostaje jej wytknięty przez Lucasa. Czując się wykluczona przez Pedra, sama zachowała się tak samo i nie zaprosiła go na nocne prace nad projektem. Niezależnie od okoliczności, takie postępowanie nie przynosi pozytywnych rezultatów.

Prześledźcie fabułę filmu

- ★ Jaką rolę oryginalnie pełniła Sophia w projekcie na konkurs robotyki?
- ★ Co zaproponowała?
- ★ Dlaczego Pedro nie chciał się zgodzić?
- ★ Jaki był pierwotny plan Sophii, a co ostatecznie zadziało?

Jej podstawową rolą było zbieranie informacji, prace teoretyczne.

Sama chciała wprowadzić zmiany do robota, którego konstruktorem był Pedro.

Był przywiązany do swojego projektu robota i nie wierzył, że Sophia poradzi sobie z ulepszeniem konstrukcji.

Chciała pracować nad projektem bez Pedra, a sukces osiągnęli dopiero w trójkę.



Dyskusja

Odrzucenie czyichś pomysłów bez wysłuchania, na podstawie naszych własnych przekonań na temat danej osoby jest rodzajem wykluczenia.

- ★ Jakie znacie przykłady podobnych sytuacji? Jakie uprzedzenia zaobserwowaliście, które skutkują wykluczeniem? Przykładowo:
 - Osoby, które są ciche lub spokojne i nie otrzymują głosu w dyskusji ze względu na swoją osobowość.
 - Osoby, które chcą się udzielać w kwestiach stereotypowo przypisanych do danej płci (np. poruszony w filmie temat kobiet w naukach ścisłych) albo do danego wieku, czy do danej profesji.
 - Osoby, które wcześniej nie wykazały się wiedzą albo zainteresowaniem na dany temat i przez to nie dostają szansy.
- ★ Jak można przeciwdziałać takim sytuacjom?
- ★ Pamiętajcie, że samo uświadomienie sobie tego, że mamy w głowach różne założenia na temat osób, z którymi wchodzimy w interakcje, jest dużym krokiem w kierunku pokonywania uprzedzeń. Otwartość na wszystkich i pozwalanie na wartościowe dyskusje nie tylko rodzi najlepsze pomysły, ale pozwala na budowanie dobrych relacji.

Po projekcji

Interpretacja tytułu

Oryginalny portugalski tytuł filmu brzmi „Colmeia”, czyli dosłownie „ul”. W międzynarodowej angielskiej wersji mamy już tytuł „Hivemind”, złożony z dwóch słów oznaczających „ul” i „umysł”. Określenie to odnosi się do inteligencji zbiorowej, „współinteligencji”. To pojęcia używane w naukach społecznych i filozoficznych. Ul jest tu pomocną metaforą, ponieważ zaobserwowano, że owady tworzące skomplikowane społeczności podejmują decyzje wspólnie, na podstawie kolektywnie zebranych informacji. Są to decyzje, których nie mogłaby podjąć pojedyncza pszczoła. Podobnie wśród ludzi, akumulacja informacji i ustalenie konsensusu prowadzą do lepszych rezultatów niż proces decyzyjny osamotnionej jednostki.

- ★ Poproś grupę, aby z pomocą dostępnych źródeł, spróbowali znaleźć więcej informacji na temat inteligencji zbiorowej i podzielili się zarówno wynikami swoich poszukiwań, jak i przemyśleniami na ten temat.
- ★ Jak w tym kontekście można zinterpretować film? Czy uważacie, że to trafny tytuł dla tej historii?